

KONVENCIJA (Br.143) O RADNICIMA MIGRANTIMA (DOPUNSKE ODREDBE), 1975

Član 1

Svaka Članica za koju je ova konvencija na snazi obavezuje se da će poštovati osnovna ljudska prava svih radnika migranata.

Član 2

1. Svaka Članica za koju je ova konvencija na snazi sistematski nastoji da utvrdi da li na njenoj teritoriji ima nezakonito zaposlenih radnika i da li sa njene teritorije polaze, preko nje prolaze ili na nju stižu migraciona kretanja u cilju zapošljavanja, pri čemu su migranti u toku puta, po dolasku, za vreme boravka i rada izloženi uslovima kojima se krše odnosni međunarodni, multilateralni ili bilateralni instrumenti ili sporazumi ili nacionalno zakonodavstvo.
2. Reprezentativne organizacije poslodavaca i radnika treba u potpunosti konsultovati i omogućiti im da pruže sve informacije koje imaju u vezi sa ovim pitanjem.

Član 3

Svaka Članica usvaja sve potrebne i odgovarajuće mere, kako u okviru svoje nadležnosti tako i u saradnji s drugim Članicama:

- a) za suzbijanje tajnih migracija i nezakonitog zapošljavanja migranata;
- b) protiv organizatora nezakonitog ili tajnog kretanja migranata u cilju zaposlenja, ako to kretanje polazi s njegove teritorije, prolazi preko nje ili se završava na njoj, i protiv onih koji zapošljavaju radnike koji su imigrirali pod nezakonitim uslovima, da bi se sprečile i otklonile zloupotrebe spomenute u članu 2 ove konvencije.

Član 4

Članice treba posebno da preduzumu potrebne mere, na nacionalnom i međunarodnom planu, radi uspostavljanja sistematskih kontakata i razmene informacija o ovom pitanju s drugim državama, u konsultaciji sa reprezentativnim poslodavačkim i radničkim organizacijama.

Član 5

Jedan od ciljeva mera preduzetih na osnovu čl. 3 i 4 ove konvencije je da se omogući sudsko gonjenje onih koji se bave trgovinom radnom snagom, bez obzira na to koje se zemlje bave tom aktivnošću.

Član 6

1. U saglasnosti sa nacionalnim zakonodavstvom preduzimaju se mere za efikasno otkrivanje nezakonitog zapošljavanja radnika migranata i za utvrđivanje i primenu administrativnih, građanskih i kaznenih mera, uključujući i zatvor, u vezi sa nezakonitim zapošljavanjem radnika migranata, organizovanjem migracija radnika radi zaposlenja kod kojih dolazi do zloupotrebe iz člana 2. ove konvencije i hotimičnim pomaganjem takvih migracija, bez obzira da li se to radi u cilju zarade ili ne.

2. Ako se neki poslodavac sudski goni u okviru primene mera shodno ovom članu, on ima pravo da podnese dokaz o svojoj dobroj nameri.

Član 7

U pogledu zakona, propisa i drugih mera koje su predviđene ovom konvencijom radi sprečavanja i otklanjanja gore spomenutih zloupotreba, predstavničke organizacije poslodavaca i radnika treba konsultovati i priznati im mogućnost da u tu svrhu preduzimaju inicijative.

Član 8

1. Pod uslovom da je legalno boravio u određenoj zemlji radi zaposlenja, ne smatra se da radnik migrant nalazi u nezakonitom ili neregularnom položaju samo zbog činjenice da je izgubio zaposlenje, što samo po sebi ne podrazumeva povlačenje njegove dozvole za boravak ili, u zavisnosti od slučaja, dozvole za rad.
2. Sledstveno tome, on uživa jednak tretman kao i domaći radnici, naročito u pogledu garancija u vezi sa sigurnošću zaposlenja, obezbeđenjem alternativnog zaposlenja, radovima organizovanim za pomoć nezaposlenima i prekvalifikacijom.

Član 9

1. Bez štete po mere za kontrolisanje kretanja migranata u cilju zaposlenja na taj način, što će se radnicima migrantima obezbediti da uđu na nacionalnu teritoriju i da se zaposle saglasno odnosnim zakonima i propisima, radnik migrant i njegova porodica treba, u slučajevima u kojima ovi zakoni i propisi nisu bili poštovani i u kojima se njegov položaj ne može učiniti regularnim, da uživaju jednak tretman u pogledu prava koja proizističu iz prošlih zaposlenja, u pogledu nagrađivanja, socijalnog obezbeđenja i drugih davanja.
2. U slučaju spora o pravima iz prethodnog stava, radnik ima mogućnost da svoj slučaj iznese nadležnom organu, lično ili preko predstavnika.
3. U slučaju proterivanja radnika ili njegove porodice, oni ne snose troškove.
4. Nijedna odredba ove konvencije ne sprečava članove da licima koja nezakonito borave ili rade u zemlji daju pravo da tu ostanu i da se legalno zaposle.

II. Deo

JEDNAKOST MOGUĆNOSTI I TRETMANA

Član 10

Svaka Članica za koju je ova konvencija na snazi obavezuje se da formuliše i sprovodi nacionalnu politiku kojom će se unapređivati i garantovati, na način koji odgovara nacionalnim uslovima i praksi, jednake mogućnosti i tretman u pogledu zaposlenja i zanimanja, za lica koja se u svojstvu radnika migranata ili članova njihovih porodica legalno nalaze na njegovoj teritoriji.

Član 11

1. Za svrhe ovog dela Konvencije izraz "radnik migrant" označava lice koje migrira ili je migriralo iz jedne zemlje u drugu sa ciljem da neđe neki drugi posao, osim za sopstveni račun, i obuhvata svako lice koje je redovno ušlo u zemlju kao radnik migrant.
2. Ovaj deo konvencije primenjuje se na:
  - a) pogranične radnike;

- b) umetnike i pripadnike slobodnih profesija koji su ušli u zemlju na kraće vreme;
- c) pomorce;
- d) lica koja dolaze izričito radi obuke ili obrazovanja;
- e) lica zaposlena u organizacijama i preduzećima koja funkcionišu na teritoriji neke zemlje; koja su privremeno primljena u tu zemlju, na zahtev svog poslodavca da bi obavili određene poslove i zadatke, na ograničeno i određeno vreme, i koja su obavezna da napuste tu zemlju po završetku tih poslova i zadataka.

Član 12

Svaka Članica treba, na način koji odgovara nacionalnim uslovima i praksi, da:

- a) nastoji da obezbedi saradnju poslodavačkih ili radničkih organizacija i drugih nadležnih organa u podsticanju prihvatanja i primene politike predviđene u članu 10 ove konvencije.
- b) donosi takve zakone i propise i podstiče takve obrazovne programe koji će obezbediti prihvatanje i primenu te politike;
- c) preduzima mere, podstiče obrazovne programe i razvija druge aktivnosti, s ciljem da se radnici migranti što bolje upoznaju s usvojenom politikom, sa svojim pravima i obavezama i saktivnostima čiji je cilj da se pruži efikasna pomoć radnicima migrantima u ostvarivanju njihovih prava i njihove zaštite;
- d) ukine sve zakonske odredbe i izmene sve administrativne odredbe ili praksu koje nisu saglasne s tom politikom
- e) u konsultaciji sa predstavničkim organizacijama poslodavaca i radnika formuliše i primenjuje socijalnu politiku koja odgovara nacionalnim uslovima i praksi i omogućava radnicima migrantima i njihovim porodicama da se koriste prednostima koje uživaju njegovi državljani, vodeći istovremeno računa, bez štete po princip jednakih mogućnosti i tretmana, o posebnim potrebama koje oni mogu imati dok se ne prilagode društvu zemlje zaposlenja;
- f) preduzima sve mere kako bi pomogla i podstakla napore radnika migranata i njihovih porodica da sačuvaju svoj nacionalni i etički identitet i kulturne veze sa zemljom porekla, uključujući i mogućnost da deca imaju nastavu iz maternjeg jezika;
- g) garantuje jednak tretman u pogledu uslova rada svim radnicima migrantima koji obavljaju isti posao bez obzira na to kakvi su posebni uslovi njihovih zaposlenja.

Član 13

1. Članica može preduzimati sve potrebne mere koje su u njegovoj nadležnosti i saradivati sa drugim članicama da bi olakšala spajanje porodica svih radnika migranata koji legalno borave na njihovoj teritoriji.
2. Članovi porodice radnika migranta na koje se ovaj član primenjuje su bračni drug i izdržavana deca, otac i majka.

Član 14

Članica može:

- a) usloviti slobodan izbor zaposlenja, obezbeđujući istovremeno radnicima migrantima pravo na geografsku mobilnost, s tim da je radnik migrant radi zaposlenja legalno boravio na njegovoj teritoriji u određenom vremenskom periodu koji ne treba da prelazi dve godine ili, ako se njegovim zakonima ili propisima predviđaju ugovori na određeno vreme kraće od dve godine, da je prvi ugovor o radu tog radnika istekao;

- b) doneti, posle odgovarajuće konsultacije sa reprezentativnim organizacijama radnika i poslodavaca, propise o priznavanju stručnih kvalifikacija stečenih van njegove teritorije, uključujući svedočanstava i diplome.
- c) ograničiti pristup određenim kategorijama poslova ili funkcija kada je to potrebno u interesu države;

DEO III.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 15

Ovom konvencijom Članice se ne sprečavaju da zaključuju multilateralne ili bilateralne sporazume u cilju rešavanja problema koji proisteknu u vezi sa njenom primenom.

Član 16

1. Svaka Članica koja ratifikuje ovu konvenciju može, izjavom uz svoju ratifikaciju, isključiti iz svog prihvatanja I. Ili II. deo ove konvencije.
2. Svaka Članica koja je dala takvu izjavu može je u svako doba otkazati drugom izjavom.
3. Svaka Članica za koju je na snazi izjava data na osnovu stava 1. ovog člana navešće u svojim izveštajima o primeni ove konvencije stanje svojih zakona i prakse u pogledu odredaba dela koji nije prihvatio, u kojoj meri su primenjene ili je predloženo da se primenjuju spomenute odredbe i razloge zbog kojih ih još nije obuhvatila svojim prihvatanjem konvencije.